

పశ్చాదు కుఱ్ఱె - తృతీయ ప్రశ్నః

పరిఙ్ఘమ్ | ఉర్ధ్వస్థయ్యుజ్జవశ్యుర్ధ్వస్థ-య్యుజ్జః | నై | ఏషః | యత్ | అగ్నిః | కిమ్ | వా | అహ |
 ఏతస్య | క్రియతే | కిమ్ | వా | న | యత్ | నై | యుజ్జస్య | క్రియమాదస్య | అస్తర్ధవీత్కప్తః-
 యన్తి | హయతి | నై | అస్య | తత్ | అశ్వినీః | ఉపేతి | ద్రధాతి | అశ్వినీ | నై | దేవానామ్ |
 భిషతో | తాభ్యామ్ | ఏవ | అస్మి | భేషజమ్ | కర్తౌతి | పఞ్చ | ఉపేతి | ద్రధాతి | పాత్ర్య |
 యుజ్జః | యావాన్ | ఏవ | యుజ్జః | తస్మి | భేషజమ్ | కర్తౌతి | ఋతవ్యా | ఉపేతి | ద్రధాతి |
 ఋతూనామ్ | క్షప్త్యే ||౧|| పఞ్చ | ఉపేతి | ద్రధాతి | పఞ్చ | నై | ఋతవః | యాపన్తః |
 ఏవ | ఋతవః | తాన్ | కల్తయతి | సమానప్రభృతయతి | సమాన-ప్రభృతయః | భవన్తి |
 సమానోదర్శ్యాతి | సమాన-ఉదర్శ్యా | తస్మాత్ | సమానాః | ఋతవః | ఏకేన | పదేన |
 వ్యాపర్తన్తతివి-అపర్తనే | తస్మాత్ | ఋతవః | వ్యాపర్తన్తతివి-అపర్తనే | ప్రాణభృతతి
 ప్రాణ-భృతః | ఉపేతి | ద్రధాతి | ఋతుషు | ఏవ | ప్రాణానితిప్ర-అనాన్ | ద్రధాతి |
 తస్మాత్ | సమానాః | సన్తః | ఋతవః | న | తీర్థన్తి | అథోతి | ప్రేతి | జనయతి | ఏవ |
 ఏనాన్ | ఏషః | నై | వాయుః | యత్ | ప్రాణతిప్ర-అనః | యత్ | ఋతవ్యా | ఉపధాయే
 త్యుప-ధాయ | ప్రాణభృతతిప్రాణ-భృతః ||౨|| ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | తస్మాత్ |
 సర్వాన్ | ఋతూన్ | అన్వీతి | వాయుః | ఏతి | వరీవర్తి | వృష్టిసనీరితివృష్టి-సనీః | ఉపేతి
 ద్రధాతి | వృష్టిమ్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే | యత్ | ఏకధేత్యేక-ధా | ఉపదధ్యాదిత్యుప-దధ్యాత్
 ఏకమ్ | ఋతుమ్ | పర్షేత్ | అనుపరిహారమిత్యను-పరిహారమ్ | సాదయతి | తస్మాత్ |
 సర్వాన్ | ఋతూన్ | పర్షేతి | యత్ | ప్రాణభృతతిప్రాణ-భృతః | ఉపధాయేత్యుప-ధాయ

వృష్టిసనీరితివృష్టి-సనీః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । తస్మాత్ । వాయుప్రచ్యుతీవాయు-
 ప్రచ్యుతా । దిగుః । వృష్టిః । కుర్తే । ప్రకవః । వై । వయస్యా । నానామనసైతివాసా-
 మనసః । ఖలు । వై । ప్రకవః । నానాప్రతాఇతినానా-ప్రతాః । తే । అపః । ఏవ । అభీతి ।
 సమనసైతిస-మనసః ॥౩॥ యమ్ । క్రామయేత । అపశుః । స్యాత్ । ఇతి । వయస్యా ।
 తస్య । ఉపదాయేత్యుప-దాయ । అపస్యా । ఉపేతి । దధ్యాత్ । సంజ్ఞానమిత్యసమ్-జ్ఞానమ్ ।
 ఏవ । అస్మై । ప్రశుభిరితిప్రశు-భిః । కరోతి । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ । క్రామయేత ।
 ప్రశుమానితిప్రశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । అపస్యా । తస్య । ఉపదాయేత్యుప-దాయ ।
 వయస్యా । ఉపేతి । దధ్యాత్ । సంజ్ఞానమితీసమ్-జ్ఞానమ్ । ఏవ । అస్మై । ప్రశుభిరితిప్రశు-
 భిః । కరోతి । ప్రశుమానితిప్రశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । చతస్రః । పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి ।
 తస్మాత్ । చక్వారి । చక్షుషః । రూపాడి । ద్వేఇతి । కుక్షేఇతి । ద్వేఇతి । కృష్టేఇతి ॥౪॥ మూర్ధస్వతీ
 రితిమూర్ధన్-వతీః । భవన్తి । తస్మాత్ । పురస్తాత్ । మూర్ధా । పఞ్చ । దక్షిణాయామ్ । శ్రోత్రాయామ్
 ఉపేతి । దధాతి । పఞ్చ । ఉత్తరస్యామిత్యుత్-తరస్యామ్ । తస్మాత్ । ప్రశ్నాత్ । వర్షియాన్ ।
 పురస్తాత్ప్రవణైతిపురస్తాత్-ప్రవణః । ప్రశుః । బస్తిః । వయః । ఇతి । దక్షిణే । అగ్ంసే ।
 ఉపేతి । దధాతి । వృష్టిః । వయః । ఇతి । ఉత్తరైత్యుత్-తరే । అగ్ంసో । ఏవ ॥ ప్రతీతి ।
 దధాతి । వ్యాఘ్రః । వయః । ఇతి । దక్షిణే । ప్రక్షే । ఉపేతి । దధాతి । సిగ్ంపాః । వయః । ఇతి ।
 ఉత్తరైత్యుత్-తరే । ప్రక్షయోః । ఏవ । వీర్యమ్ । దధాతి । పురుషః । వయః । ఇతి । మధ్యే ।
 తస్మాత్ । పురుషః । ప్రశూనామ్ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః ॥౫॥

॥ క్షప్తాఉపదాయప్రాణభృతస్యమనసఃకృష్టేపురుషోవయైతివఞ్చచ ॥౧॥
 అన్యాయైతిప్ర-అగ్ం । అప్యథమానామ్ । ఇతి । స్వయమౌత్పన్నామితిస్వయమ్-

అత్తుణ్ణమ్ | ఉపేతీ | దదాతి | ఇన్ద్రాగ్నిః | ఇన్ద్రాగ్ని-కృత్ | వై | అనామ్ | లోకమ్ | లోకమ్ | లోకమ్ | లోకమ్ |
 వితివి-ధృత్ | అనయో | లోకయో | విధృత్ | ఇన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | వై | ఏతా
 యత్ | మధ్యమా | దితీ | అన్ద్రంక్షమ్ | ఇత్ | వై | ఏతా | ఇన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 అనామ్ | ఇన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | వై | దేవానామ్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 ఏనామ్ | అన్ద్రంక్షమ్ | దిసుతే | ధృత్ | స్వయమూక్ష్మణీ-కృత్ | స్వయమూ-అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 ఉపేతీ | దదాతి | అన్ద్రంక్షమ్ | వై | స్వయమూక్ష్మణీ-కృత్ | స్వయమూ-అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 ఏవ | ఉపేతీ | ధృత్ | అన్ద్రంక్షమ్ | ఉపేతీ || ౧౬ || ప్రాణాపాయతి || ప్రాణాపాయతి-కృత్ | ఏవ |
 అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | దదాతి | అన్ద్రంక్షమ్ || ప్రాణాపాయతి-కృత్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | వై | అన్ద్రంక్షమ్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ |
 పతినా | ఏవ | అన్ద్రంక్షమ్ | దిసుతే | స్వయమూక్ష్మణీ-కృత్ | స్వయమూ-అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 ప్ర-అనానామ్ | ఉపేతీ | అన్ద్రంక్షమ్ | స్వయమూక్ష్మణీ-కృత్ | అన్ద్రంక్షమ్ | స్వయమూ-అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 అన్ద్రంక్షమ్ | అన్ద్రంక్షమ్ | అన్ద్రంక్షమ్ | దేవానామ్ | వై | స్వయమూక్ష్మణీ-కృత్ | స్వయమూ-అన్ద్రాగ్ని-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 యతామ్ | దితీ | సమితి | అన్ద్రంక్షమ్ | తే | ఏతా | దిశ్యా | అన్ద్రంక్షమ్ | తా | ఉపేతీ |
 అన్ద్రంక్షమ్ | తాభిః | వై | తే | దితీ | అన్ద్రంక్షమ్ | యత్ | దిశ్యా | ఉపదదాతి-కృత్ |
 దదాతి | దిశ్యామ్ | విధృత్ | ఇన్ద్రాగ్ని-కృత్ | దశ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | పురస్తాత్ |
 ఉపేతీ || ౧౭ || దదాతి | నమ్ | వై | పురస్తాత్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | అనామ్ | నాభిః | దశమ్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ |
 అనామ్ | ఏవ | పురస్తాత్ | ధృత్ | తస్మాత్ | పురస్తాత్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | అనామ్ | తస్మాత్-కృత్ |
 ఉత్తమామిత్యత్-కృత్ | తమామ్ | ఉపేతీ | దదాతి | తస్మాత్ | ప్రాణాపాయతి-కృత్ | అనానామ్ |
 వాక్ | తస్మాత్ | ఉత్తమామిత్యత్-కృత్ | తమామ్ | దశ | ఉపేతీ | దదాతి | దశాక్షరీ-కృత్ | అన్ద్రాగ్ని-కృత్ |
 విరాడితి-కృత్ | విరాడితి-కృత్ | ధన్వంతరీ-కృత్ | తస్మాత్ | తస్మాత్ | ఏవ | పురస్తాత్ |

ధత్తే । తస్మాత్ । పురస్తాత్ । తోటః । ఉపేతి । అస్మహి । ఛన్దాగేంసి । పశుషు । అదిమ్ ।
 అయుః । తాన్ । బృహతీ । ఉదితి । అజయత్ । తస్మాత్ । బార్హతా ॥౧౧॥ పశవః । ఉచ్చస్తే ।
 మా । చన్యః । ఇతి । దక్షిణతః । ఉపేతి । ద్రధాతి । తస్మాత్ । దక్షిణాపృతః ఇతి దక్షిణా-అవృతః ।
 మాసాః । పృథివీ । చన్యః । ఇతి । ప్రశ్నాత్ । ప్రతిపిత్యాబిధిఫతి-స్థిత్యై । అగ్నిః । దేవతా ।
 ఇతి । ఉత్తరతః త్యక్-తరతః । ఓషః । వై । అగ్నిః । ఓషః । ఏవ । ఉత్తరతః త్యక్-తరతః ।
 ధత్తే । తస్మాత్ । ఉత్తరతోర్ధిప్రయాయాత్కుత్తరతః-అర్ధిప్రయాయా । జయతి । పల్రిగోంశదితి
 పట్-త్రిగోంశత్ । సమితి । పద్ధస్తే । పల్రిగోంశదక్షరేతి పల్రిగోంశత్-అక్షరా । బృహతీ ।
 బార్హతా । పశవః । బృహత్యా । ఏవ । అస్మై । పశున్ । అవేతి । రున్యే । బృహతీ । ఛన్దసామ్
 స్వారాజ్యమితి స్వ-రాజ్యమ్ । పరీతి । అయాయు । యస్య । ఏతాః ॥౧౧॥ ఉపధీయన్త ఇత్యుప-
 ధీయన్తే । గచ్ఛతి । స్వారాజ్యమితి స్వ-రాజ్యమ్ । సప్త । వాంఠిల్యా ఇతి వాం-ఠిల్యా ।
 పురస్తాత్ । ఉపేతి । ద్రధాతి । సప్త । ప్రశ్నాత్ । సప్త । వై । శీరపజ్యా । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః ।
 ర్వే । అవాజౌ ॥ ప్రాణానామితి ప్ర-అనానామ్ । సవీర్యత్వా యేతి సవీర్య-త్వాయు । మూర్ధా
 అసి । రాట్ । ఇతి । పురస్తాత్ । ఉపేతి । ద్రధాతి । యన్తీ । రాట్ । ఇతి । ప్రశ్నాత్ । ప్రాణానితి
 ప్ర-అనాన్ । ఏవ । అస్మై । సమీచః । ద్రధాతి ॥౧౦॥

॥ అశ్వముపపురస్తాదుపబార్హతా ఏతాశ్చతుస్త్రిగోంశచ్చ ॥౨॥

దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసురాః । అకుర్వత । తే । దేవాః ।
 ఏతాః అక్షయాస్తోమీయా ఇత్యక్షయా-స్తోమీయాః । అపశ్యన్తి । తాః । అన్యథా । అనూచ్యేత్యను-
 ఉచ్ఛ్య । అన్యథా । ఉపేతి । అదధత । తత్ । అసురాః । న । అన్యవాయున్నిత్యను-అవాయన్య
 తతః । దేవాః । అభవన్ । పరీతి । అసురాః । యత్ । అక్షయాస్తోమీయా ఇత్యక్షయా-

స్తోమియాః | అన్యథా | అనూచ్యేత్యను-ఉచ్య | అన్యథా | ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | త్రాత్యన్యా
 భిదూత్యాఇతిత్రాత్యవ్య-అభిదూత్యై | భవతి | అత్యనా | పరేతి | అన్య | త్రాత్యవ్య | భవతి |
 అశుః | త్రివృదితిత్రి-వృత్ | ఇతి | పురస్తాత్ | ఉపేతి | దధాతి | యజ్జముఖమితియజ్జ-
 ముఖమ్ | నై | త్రివృదితిత్రి-వృత్ || ౧౧ || యజ్జముఖమితియజ్జ-ముఖమ్ | ఏవ | పురస్తాత్ |
 వీతి | యాతయతి | వ్యేమేతివి-ఓమ్ | సప్తదశఇతీసప్త-దశః | ఇతి | దక్షిణతః | అన్నమ్ |
 నై | వ్యేమేతివి-ఓమ్ | అన్నమ్ | సప్తదశఇతీసప్త-దశః | అన్నమ్ | ఏవ | దక్షిణతః | ధత్తే |
 తస్మాత్ | దక్షిణేన | అన్నమ్ | అద్యతే | ధరుణః | ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః | ఇతి |
 ప్రశ్నాత్ | ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా | నై | ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై |
 భాన్తః | పఞ్చదశఇతిపఞ్చ-దశః | ఇతి | ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః | ఓజః | నై | భాన్తః |
 ఓజః | పఞ్చదశఇతిపఞ్చ-దశః | ఓజః | ఏవ | ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః | ధత్తే | తస్మాత్ |
 ఉత్తరతోభిప్రయాయాత్యుత్తరతః-అభిప్రయాయా | జయతి | ప్రశూర్తిరితిప్ర-శూర్తిః |
 అష్టాదశఇత్యష్టా-దశః | ఇతి | పురస్తాత్ || ౧౨ || ఉపేతి | దధాతి | ద్వై | త్రివృతావితిత్రి-
 వృతౌ | అభిపూర్వమిత్యభి-పూర్వమ్ | యజ్జముఖమితియజ్జ-ముఖే | వీతి | యాతయతి |
 అభివర్తఇత్యభి-వర్తః | సవిగ్ంశఇతీస-విగ్ంశః | ఇతి | దక్షిణతః | అన్నమ్ | నై | అభివర్త
 ఇత్యభి-వర్తః | అన్నమ్ | సవిగ్ంశఇతీస-విగ్ంశః | అన్నమ్ | ఏవ | దక్షిణతః | ధత్తే | తస్మాత్ |
 దక్షిణేన | అన్నమ్ | అద్యతే | వర్చః | ద్వావిగ్ంశః | ఇతి | ప్రశ్నాత్ | యత్ | విగ్ంశతిః | ద్వేఇతి
 తేన | విరాజావితివి-రాజౌ | యత్ | ద్వేఇతి | ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా | తేన | విరాజోరితివి-
 రాజౌ | ఏవ | అభిపూర్వమిత్యభి-పూర్వమ్ | అన్వార్యఇత్యన్వ-అద్యే | ప్రతీతి | తిష్ఠతి |
 తపః | సప్తదశఇతీసప్త-దశః | ఇతి | ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః | తస్మాత్ | సవ్యః || ౧౩ ||

వాస్తయోః తపస్వితరణితపస్వి-తరః । యోసేః । చతుర్విగ్ంశణితచతుః-విగ్ంశః । ఇతి
 పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । చతుర్విగ్ంశత్యర్థేతి చతుర్విగ్ంశతి-అక్షరా । గాయత్రీ । గాయత్రీ
 యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । ఏవ । పురస్తాత్ । వీతి ।
 యాతయతి । గర్భాః । పుష్పవిగ్ంశణితపజ్ప-విగ్ంశః । ఇతి । దక్షిణతః । అన్నమ్ । వై ।
 గర్భాః । అన్నమ్ । పుష్పవిగ్ంశణితపజ్ప-విగ్ంశః । అన్నమ్ । ఏవ । దక్షిణతః । ధత్తే । తస్మాత్ ।
 దక్షిణేన । అన్నమ్ । అద్యతే । ఓషః । త్రిణవణిత్రీ-నవః । ఇతి । పశ్చాత్ । ఇమే । వై । లోకాః ।
 త్రిణవణిత్రీ-నవః । ఏషు । ఏవ । లోకేషు । ప్రతీతి । త్రిష్టతి । సమృదణణితసమ్-భరణః ।
 క్రయోవిగ్ంశణిత్రయః-విగ్ంశః । ఇతి ॥౧౪॥ ఉత్తరతణ్యుత్-తరతః । తస్మాత్ । సప్త్య
 వాస్తయోః । సమృద్యతరణితసమృద్య-తరః । క్రతుః । ఏకత్రిగ్ంశణిత్యేక-త్రిగ్ంశః । ఇతి
 పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । వాక్ । వై । క్రతుః । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । వాక్ ।
 యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । ఏవ । పురస్తాత్ । వీతి । యాతయతి । బ్రధ్నుస్య । విష్టపమ్
 చతుస్త్రిగ్ంశణితచతుః-త్రిగ్ంశః । ఇతి । దక్షిణతః । అసౌ । వై । ఆదిత్యః । బ్రధ్నుస్య । విష్టపమ్
 బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఏవ । దక్షిణతః । ధత్తే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । బ్రహ్మవర్చ
 సితరణితబ్రహ్మవర్చసి-తరః । ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా । క్రయస్త్రిగ్ంశణిత్రయః-త్రిగ్ంశః ।
 ఇతి । పశ్చాత్ । ప్రతిష్ఠిత్యాణితప్రతి-స్థిత్యై । నాకః । షట్త్రిగ్ంశణితపట్-త్రిగ్ంశః । ఇతి ।
 ఉత్తరతణ్యుత్-తరతః । సువర్గణితసువః-గః । వై । లోకః । నాకః । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య
 లోకస్య । సమప్త్యాణితసమ్-అప్త్యై ॥౧౫॥

॥ వైత్రివృదితిపురస్తాద్భువ్యస్తయోవిగ్ంశణితసువర్గోవైవజ్పవ ॥౩॥

అగ్నేః । భాగః । అసి । ఇతి । పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-

ముఖమ్ । వై । అగ్నిః । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । దీక్షా । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-
ముఖమ్ । బ్రహ్మ । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । త్రివృదితి-వృత్ । యజ్ఞముఖమితి
యజ్ఞ-ముఖమ్ । ఏవ । పురస్తాత్ । వీతి । యాతయతి । సృచక్షసామితిసృ-చక్షసామ్ ।
భాగః । అసి । ఇతి । దక్షిణతః । శుశ్రువాగ్ంసః । వై । సృచక్షసామితిసృ-చక్షసః । అస్మిమ్ ।
ధాతా । జాతాయు । ఏవ । అస్మి । అస్మిమ్ । అపీతి । దధాతి । తస్మాత్ । జాతః । అస్మిమ్ । అత్తి
జనిత్రమ్ । స్పృతమ్ । సప్తదశఇతిసప్త-దశః । స్తోమః । ఇతి । అహ । అస్మిమ్ । వై । జనిత్రమ్ ।
॥౧౬॥ అస్మిమ్ । సప్తదశఇతిసప్త-దశః । అస్మిమ్ । ఏవ । దక్షిణతః । ధత్తే । తస్మాత్ । దక్షిణేన
అస్మిమ్ । అద్యతే । మిత్రస్య । భాగః । అసి । ఇతి । వశ్యాత్ । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । వై । మిత్రః ।
అపానఇత్యప-అనః । వరుణః । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ । ఏవ । అస్మిన్మి । దధాతి ।
దివః । వృష్టిః । వాతాః । స్పృతాః । ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమః । ఇతి । అహ । ప్రతిష్ఠేతి
ప్రతి-స్థా । వై । ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । ఇన్ద్రస్య । భాగః ।
అసి । ఇతి । ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః । ఓజః । వై । ఇన్ద్రః । ఓజః । విష్ణుః । ఓజః । క్షత్రమ్ ।
ఓజః । ప్రజ్ఞాదశఇతిపజ్ఞ-దశః ॥౧౭॥ ఓజః । ఏవ । ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః । ధత్తే । తస్మాత్
ఉత్తరతోభిప్రయాయాత్యుత్తరతః-అభిప్రయాయా । జయతి । వసూనామ్ । భాగః । అసి ।
ఇతి । పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । వై । వసవః । యజ్ఞముఖ
మితియజ్ఞ-ముఖమ్ । రుద్రాః । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । చతుర్విగ్ంశఇతి
చతుః-విగ్ంశః । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । ఏవ । పురస్తాత్ । వీతి । యాతయతి ।
ఆదిత్యానామ్ । భాగః । అసి । ఇతి । దక్షిణతః । అస్మిమ్ । వై । ఆదిత్యాః । అస్మిమ్ । మరుషః ।
అస్మిమ్ । గర్భ్యాః । అస్మిమ్ । ప్రజ్ఞావిగ్ంశఇతిపజ్ఞ-విగ్ంశః । అస్మిమ్ । ఏవ । దక్షిణతః ।

ఏతి | అస్య | అన్నాదఇత్యన్న-అదః | జాయతే | యస్య | ప్రతిష్ఠాపతిరితిప్రతిష్ఠా-పతిః |
 ప్రశ్నాత్ | ప్రతీతి | ఏవ | తిష్ఠతి | యస్య | ఓజస్వతీః | ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః | ఓజస్వీ |
 ఏవ | భవతి | ఏతి | అస్య | ఓజస్వీ | జాయతే | అర్య | వై | ఏషః | యత్ | అగ్నిః | తస్య |
 ఏతత్ | ఏవ | స్తోత్రమ్ | ఏతత్ | శస్త్రమ్ | యత్ | ఏషా | విధేతివి-ధా || ౨౦ || విధీయత్యుతి
 వి-ధీయతే | అర్కే | ఏవ | తత్ | అర్కమ్ | అను | వీతి | ధీయతే | అత్తి | అస్మిమ్ | ఏతి |
 అస్య | అన్నాదఇత్యన్న-అదః | జాయతే | యస్య | ఏషా | విధేతివి-ధా | విధీయత్యుతివి-
 ధీయతే | యః | ఉ | చ | ఏనామ్ | ఏవమ్ | వేద | సృష్టే | ఉపేతి | ద్రధాతి | యథాస్మస్త
 మితియథా-స్మస్తమ్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే | న | వై | ఇదమ్ | దివా | న | నక్తిమ్ | అసీత్ |
 అవ్యాన్మత్తమిత్యవి-అవృత్తమ్ | తే | దేవాః | ఏతాః | ప్యష్టిరితివి-ఉప్తేః | అపశ్యన్న | తాః |
 ఉపేతి | అదధత | తతః | వై | ఇదమ్ | వీతి | బిచ్చత్ | యస్య | ఏతాః | ఉపధీయన్తఇత్యుప-
 ధీయన్తే | వీతి | ఏవ | అస్మే | ఉచ్చతి | అథోఇతి | తమః | ఏవ | అపేతి | వాతే || ౨౧ ||
 || వైజనిత్రంపఞ్చదశోఽదిత్యైభాగోవైధర్మస్సమావద్యీర్యావిధాతతోవాఇదఞ్చతుర్దశవ || ౧ ||

అగ్నే | జాతాన్ | ప్రేతి | నుద | నః | సపత్నాన్ | ఇతి | పురస్తాత్ | ఉపేతి | ద్రధాతి |
 జాతాన్ | ఏవ | త్రాతృవ్యాన్ | ప్రేతి | నుదతే | సహసా | జాతాన్ | ఇతి | ప్రశ్నాత్ |
 జనిష్యమాదాన్ | ఏవ | ప్రతీతి | నుదతే | చతుశ్చత్వారిగ్ంశఇతిచతుః-చత్వారిగ్ంశః |
 స్తోమః | ఇతి | దక్షిణతః | బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ | వై | చతుశ్చత్వారిగ్ంశఇతి
 చతుః-చత్వారిగ్ంశః | బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ | ఏవ | దక్షిణతః | ధత్తే | తస్మాత్
 దక్షిణః | అర్ఘః | బ్రహ్మవర్చసితరఇతిబ్రహ్మవర్చసి-తరః | షోడశః | స్తోమః | ఇతి | ఉత్తర
 ఇత్యుత్-తరతః | ఓజః | వై | షోడశః | ఓజః | ఏవ | ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః | ధత్తే |

తస్మాత్ ॥౨౩॥ ఉత్తరకోటిప్రయాయాశ్చుత్తరతః-అభిప్రయాయా జయతి | వజ్రః | వై |
 చతుశ్చత్వారిగ్ంశఇతిచతుః-చత్వారిగ్ంశః | వజ్రః | ధోరణః | యత్ | ఏతేఽతి | ఇష్టేఽతి
 ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | జాతాన్ | చ | ఏవ | జనిష్యమాదాన్ | చ | ప్రాశ్నవ్యాసే | ప్రణుద్యేతి
 ప్ర-నుద్య | వజ్రమ్ | అసు | ప్రేతి | హరతి | స్తుత్యై | పురీషవత్తిమితిపురీష-చత్తిమ్ | మన్యే
 ఉపేతి | దధాతి | పురీషమ్ | వై | మధ్యమ్ | అత్యసః | సాత్పాదమితిస-అత్పాదమ్ | ఏవ |
 అగ్నిమ్ | చినుతే | సాత్పేతిస-అత్పా | అముష్మిన్ | లోకే | భవతి | యః | ఏవమ్ | వేద |
 ఏతాః | వై | అసపత్నాః | నామ | ఇష్టకాః | యస్య | ఏతాః | ఉపధ్యయస్తజత్యుప-ధ్యయన్తే |
 ॥౨౪॥ అస్య సపత్నాః | భవతి | ఏవ | వై | ఏష | యత్ | అగ్నిః | విరాజతివి-రాజః |
 ఉత్తమాయామిశ్యుత్-తమాయామ్ | చిత్వామ్ | ఉపేతి | దధాతి | విరాజతివి-రాజమ్
 ఏవ | ఉత్తమామిశ్యుత్-తమామ్ | ప్రశుషు | దధాతి | తస్మాత్ | ప్రశుమానితిప్రశు-మాసే
 ఉత్తమామిశ్యుత్-తమామ్ | వాచమ్ | వదతి | దశదశేతిదశ-దశ | ఉపేతి | దధాతి | సవీర్య
 త్వాయేతిసవీర్య-త్వాయా | అక్షయా | ఉపేతి | దధాతి | తస్మాత్ | అక్షయా | ప్రశవః | అజ్ఞాని |
 ప్రేతి | హరన్తి | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై | యాని | వై | ఛన్దాగ్ంసి | సువర్ణాడితిసువ-
 గ్గాని | ఆసన్ | తైః | దేవాః | సువర్ణమితిసువ-గమ్ | లోకమ్ | అయన్ | తేన |
 ఋషయః ॥౨౫॥ అక్రామ్యన్ | తే | తపః | అతవ్యన్ | తాని | తపసా | అపశ్యన్ | తేభ్యః |
 ఏతాః | ఇష్టకాః | నిరితి | అమిమత | ఏవః | ఛన్దః | వరివః | ఛన్దః | ఇతి | తాః | ఉపేతి |
 అదధత | తాభిః | వై | తే | సువర్ణమితిసువ-గమ్ | లోకమ్ | అయన్ | యత్ | ఏతాః |
 ఇష్టకాః | ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి | యాని | ఏవ | ఛన్దాగ్ంసి | సువర్ణాడితిసువ-గ్గాని |
 తైః | ఏవ | యజమానః | సువర్ణమితిసువ-గమ్ | లోకమ్ | ఏతి | యజ్ఞేన | వై | ప్రజాపతి

రితిప్రజా-పతిః | ప్రజాఇతిప్ర-జాః | అస్మజత | తాః | స్తోమభాగైరితిస్తోమ-భాగాః | ఏవ |
 అస్మజత | యత్ || ౨౬ || స్తోమభాగాఇతిస్తోమ-భాగాః | ఉపరధాతీత్యుప-రధాతి | ప్రజాః
 ప్ర-జాః | ఏవ | తత్ | యజమానః | సృజతే | బృహస్పతిః | వై | ఏతత్ | యజ్ఞస్య | శేషః |
 సమితి | అథరత్ | యత్ | స్తోమభాగాఇతిస్తోమ-భాగాః | యత్ | స్తోమభాగాఇతిస్తోమ-
 భాగాః | ఉపరధాతీత్యుప-రధాతి | సతేజసమితిస-తేజసమ్ | ఏవ | అగ్నిమ్ | దిశుతే |
 బృహస్పతిః | వై | ఏతామ్ | యజ్ఞస్య | ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ | అపశ్యత్ | యత్ | స్తోమభాగా
 ఇతిస్తోమ-భాగాః | యత్ | స్తోమభాగాఇతిస్తోమ-భాగాః | ఉపరధాతీత్యుప-రధాతి |
 యజ్ఞస్య | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై | సప్తసప్తేనప్త-సప్త | ఉపేతి | దధాతి | సవీర్యత్వాయేతి
 సవీర్య-త్వాయ | తిస్రః | మధ్యే | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై || ౨౭ || ఉత్తరతోధతేతస్మాదృప
 ధీయన్తయిషయోఽస్మజతయత్రివత్వారిగంకచ్చ || ౨౮ ||

రశ్మిః | ఇతి | ఏవ | అదిత్యమ్ | అస్మజత | ప్రేతిరితిప్ర-ఇతిః | ఇతి | ధర్మమ్ | అస్మితి
 రిత్యను-ఇతిః | ఇతి | దివమ్ | సన్ధిరితీనమ్-ధిః | ఇతి | అన్తరిక్షమ్ | ప్రతిధిరితిప్రతి-ధిః |
 ఇతి | పృథివీమ్ | విష్టమ్బుఇతివి-స్తమ్బుః | ఇతి | వృష్టిమ్ | ప్రవేతిప్ర-వా | ఇతి | అహః |
 అనువేత్యను-వా | ఇతి | రాత్రీమ్ | ఉశిక్ | ఇతి | వసూన్ | ప్రకేతఇతిప్ర-కేతః | ఇతి |
 రుద్రాన్ | సుదీతిరితీను-దీతిః | ఇతి | అదిత్యాన్ | ఓషః | ఇతి | పితౄన్ | తన్తుః | ఇతి |
 ప్రజాఇతిప్ర-జాః | పృతనాషాట్ | ఇతి | ప్రచూన్ | రేవత్ | ఇతి | ఓషధిః | అభిజిరిత్యభి-
 జిత్ | అసి | యుక్తాగ్రావేతియుక్త-గ్రావా || ౨౯ || ఇన్ద్రాయ | త్వా | ఇన్ద్రమ్ | జిన్వ | ఇతి |
 ఏవ | దక్షిణతః | వజ్రమ్ | పరీతి | జైహత్ | అభిజిత్వాఇత్యభి-జిత్వై | తాః | ప్రజాఇతిప్ర-
 జాః | అపప్రాణాఇత్యప-ప్రాణాః | అస్మజత | తాసు | అధివతిరిత్యధి-వతిః | అసి | ఇతి |

ఏవ । ప్రాణమితీప్ర-అనమ్ । అదర్ధాత్ । యన్తా । ఇతి । అపానమిత్యప-అనమ్ । సగ్గంసర్ప
 ఇతిసమ్-సర్పః । ఇతి । చక్షుః । వయోరాఇతివయః-రాః । ఇతి । శ్రోత్రీమ్ । తాః । ప్రణాఇతిప్ర-
 జాః । ప్రాణితిరితిప్ర-అనతిః । అపానతిరిత్యప-అనతిః । పశ్యన్తిః । శృణ్వన్తిః । న । మిథునీ
 అభవన్న్య । తాసు । త్రివృదితిత్రి-వృత్ । అసి । ఇతి । ఏవ । మిథునమ్ । అదర్ధాత్ । తాః ।
 ప్రణాఇతిప్ర-జాః । మిథునీ ॥౩౯॥ భవన్తిః । న । ప్రేతి । అజాయన్త । తాః । సగ్గంరోహాఇతి
 సమ్-రోహాః । అసి । నీరోహాఇతినః-రోహాః । అసి । ఇతి । ఏవ । ప్రేతి । అజనయన్త్ । తాః ।
 ప్రణాఇతిప్ర-జాః । ప్రజాతాఇతిప్ర-జాతాః । న । ప్రేతితి । అతిప్రన్న్య । తాః । వసుకః । అసి ।
 వేష్యతిరితివేష-త్రిః । అసి । వస్యన్తిః । అసి । ఇతి । ఏవ । ఏమ । లోకేషు । ప్రేతితి । అస్యాపయన్
 యత్ । ఆపా । వసుకః । అసి । వేష్యతిరితివేష-త్రిః । అసి । వస్యన్తిః । అసి । ఇతి । ప్రణాఇతి
 ప్ర-జాః । ఏవ । ప్రణాతాఇతిప్ర-జాతాః । ఏమ । లోకేషు । ప్రేతితి । స్యాపయతి । సాత్యేతిస-
 అత్యా । అనరీక్షమ్ । రోహతి । సప్రాణిఇతిస-ప్రాణః । అముష్మిన్న్య । లోకే । ప్రేతితి । తిష్ఠతి
 అవ్యర్థకఇత్యపి-అర్థుకః । ప్రాణాపానాభ్యామితిప్రాణ-అపానాభ్యామ్ । భవతి । యః ।
 ఏవమ్ । వేద ॥౩౦॥ యుక్తగ్రావాప్రణామిథువ్యనరీక్షన్వ్యాదశచ ॥౬॥

నాకసద్ధిరితినాకసత్-భిః । వై । దేవాః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । అయన్న్య
 తత్ । నాకసదామితినాక-సదామ్ । నాకసత్త్వమితినాకసత్-త్వమ్ । యత్ । నాకసదఇతినాక-
 సదః । ఉపదర్ధాతీత్యప-దధాతి । నాకసద్ధిరితినాకసత్-భిః । ఏవ । తత్ । యజమానః ।
 సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । సువర్గఇతిసువః-గః । వై । లోకః । నాకః । యస్య ।
 ఏతాః । ఉపధీయన్తఇత్యప-ధీయన్తే । న । అన్న్య । అకమ్ । భవతి । యజమానాయత్నమితి
 యజమాన-అయత్నమ్ । వై । నాకసదఇతినాక-సదః । యత్ । నాకసదఇతినాక-సదః ।

ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । అయతనమిత్యా-యతనమ్ । ఏవ । తత్ । యజమానః ।
కురుతే । పుష్కాసామ్ । వై । ఏతత్ । శేషః । సమ్మృతమితిసమ్-భృతమ్ । యత్ । నాకసద్రజతి
నాక-సదః । యత్ । నాకసద్రజతినాక-సదః ॥౨౧॥ ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । పుష్కాసామ్
ఏవ । శేషః । అవేతి । రున్తే । ప్రజుచోదాతిపజు-చోదా । ఉపేతి । దధాతి । అపురసు
ఏవ । ఏనమ్ । ఏతాః । భూతాః । అముష్కిన్తీ । లోకే । ఉపేతి । శేరీ । అధోజతి । తనూపానీతి
తనూ-పానీః । ఏవ । ఏతాః । యజమానస్య । యమ్ । ద్విస్యాత్ । తమ్ । ఉపదధాతీత్యుప-
దధత్ । ర్ధ్యాయేత్ । ఏతాభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభ్యః । ఏతి । వృశ్చతి । తాజత్ । అర్హిమ్ ।
ఏతి । ఋచ్చతి । ఉత్తరామిత్యూత్-తరామ్ । నాకసద్భృతినాకసత్-భ్యః । ఉపేతి । దధాతి ।
యథా । జాయామ్ । అనీయేత్యా-నీయ । గృహేషు । నిష్ఠాదయతీతిని-సాదయతి । తాద్యత్
ఏవ । తత్ ॥౨౨॥ ప్రశ్నాత్ । ప్రాచీమ్ । ఉత్తమామిత్యూత్-తమామ్ । ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్
ప్రశ్నాత్ । ప్రాచీ । పత్నీ । అన్వితీ । అన్తే । స్వయమాత్మజ్ఞామితీస్వయమ్-అత్మజ్ఞామ్ । చ ।
వికర్తమితివి-కర్తమ్ । చ । ఉత్తమేమిత్యూత్-తమే । ఉపేతి । దధాతి । ప్రాణమితిప్ర-అనః ।
వై । స్వయమాత్మజ్ఞేతిస్వయమ్-అత్మజ్ఞా । ఆయుః । వికర్తమితివి-కర్తీ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్
చ । ఏవ । ఆయుః । చ । ప్రాణానామితిప్ర-అనాసామ్ । ఉత్తమామిత్యూత్-తమామ్ । ధత్తే ।
తస్మాత్ । ప్రాణమితిప్ర-అనః । చ । ఆయుః । చ । ప్రాణానామితిప్ర-అనాసామ్ । ఉత్తమా
మిత్యూత్-తమామ్ । న । అన్యామ్ । ఉత్తరామిత్యూత్-తరామ్ । ఇష్టకామ్ । ఉపేతి । దధాత్ ।
యత్ । అన్యామ్ । ఉత్తరామిత్యూత్-తరామ్ । ఇష్టకామ్ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాత్ ।
పశూనామ్ ॥౨౩॥ చ । యజమానస్య । చ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । చ । ఆయుః । చ ।
అపేతి । దధాత్ । తస్మాత్ । న । అన్యామ్ । ఉత్తరేమిత్యూత్-తరామ్ । ఇష్టకామ్ । ఉపదధాతీత్యుప-

రేయో । స్వయమాత్మణ్ణామితిస్వయమ్-అత్మణ్ణామ్ । ఉపేతి । దధాతి । అగ్నిమ్ । వై ।
 స్వయమాత్మణ్ణేతిస్వయమ్-అత్మణ్ణామ్ । అమామ్ । ఏవ । ఉపేతి । ధత్తే । అత్మేమ్ । ఉపేతి ।
 ప్రావయతి । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । ఏవ । అస్మామ్ । దధాతి । అథోఽతి । ప్రాణాపకాయామ్
 ప్రాణా-పత్యః । వై । అశ్యః । ప్రణాపతినేతిప్రణా-పతినా । ఏవ । అగ్నిమ్ । దధాతి । స్వయమాత్మ
 ణ్ణేతిస్వయమ్-అత్మణ్ణామ్ । భవతి । ప్రాణానామితిప్ర-అనానామ్ । ఉభ్యస్తానాశ్చాత్-స్యై
 అథోఽతి । సువర్ణస్యేతిసువః-గన్యః । లోకస్య । అనుభాగ్నాశ్చాత్-శ్చాత్ । ఏవ । వై ।
 దేవానామ్ । విక్రాన్తిరితివి-క్రాన్తిః । యత్ । విక్రన్తితివి-క్రన్తిః । యత్ । విక్రన్తిమితివి-క్రన్తిమ్ ।
 ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । దేవానామ్ । ఏవ । విక్రాన్తిమితివి-క్రాన్తిమ్ । అను । వేతి । క్రమన్తి
 ఉత్తరతపశ్చాత్-తరతః । ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్ । ఉత్తరతఉపదధాతీత్యుత్తరతా-
 ఉపదధాతః । అగ్నిః । వాయుమతీతివాయు-మతీ । భవతి । సమిద్ధాభిసమ్-ఇద్ధ్యే ॥౩౧॥

॥సమ్ప్రతంయన్నాకసదోయన్నాకసదస్తత్సకూనామేషావైద్యావిగోంకతిశ్చ॥

ఛన్దాగ్ంసి । ఉపేతి । దధాతి । ప్రశవః । వై । ఛన్దాగ్ంసి । ప్రశూన్ । ఏవ । అవేతి ।
 రున్తే । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవానామ్ । వామమ్ । ప్రశవః । వామమ్ । ఏవ । ప్రశూన్ । అవేతి ।
 రున్తే । ఏతామ్ । హ । వై । యజ్జసేనాతియజ్జ-సేనః । వైత్రియా యణః । చిత్వేమ్ । విదామ్ ।
 చక్షార । తయా । వై । సః । ప్రశూన్ । అవేతి । అరున్త । యత్ । ఏతామ్ । ఉపదధాతీత్యుప-
 దధాతి । ప్రశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । గ్రాయత్రీః । పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । తేజః ।
 వై । గ్రాయత్రీ । తేజః । ఏవ ॥౩౧॥ ముఖతః । ధత్తే । మూర్ధస్వతీరితిమూర్ధస్మ-వతీః । భవన్తి ।
 మూర్ధానామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । త్రిపుటః । ఉపేతి । దధాతి ।
 ఇన్ద్రియమ్ । వై । త్రిపుట్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । మధ్యతః । ధత్తే । జగతీః । ఉపేతి । దధాతి ।

తాగతా । వై । ప్రకమః । ప్రకమాన్ । ప్రక । అనేతి । రున్దే । అశ్రుమ్మద్యుమ్మమ్మమ్-శ్రుదా । ఉపేతి ।
 దధాతి । ప్రాతాచాప్ర-అనా । వై । అశ్రుమ్మద్యుమ్మమ్-శ్రుమ్ । ప్రాతాద్రామితప్-అనాసామ్ ।
 ఉప్యుష్టాచ్యుత్-స్యస్యైశ్చాపాటి । ఉప్యిసో । పత్వీ । అక్షరపత్వీనిశ్చక్షర-పత్వీ । ఇతి ।
 విమరూప్రాణీతివిమ-రూప్రాణీ । ఉన్యాగేసి । ఉపేతి । దధాతి । విమరూప్రాణీవిమ-
 రూప్రా । వై । ప్రకమః । ప్రకమః ॥౩౫॥ ఉన్యాగేసి । విమరూప్రాణీవిమ-రూప్రాన్ । ఏవ ।
 ప్రకమాన్ । అనేతి । రున్దే । విమరూప్రాణీవిమ-రూప్రామ్ । అస్య । గ్రహే । ద్రుక్యతే । యన్య ।
 ఏతా । ఉపధీయన్యచ్యుప్-ధీయన్తే । యా । ఉ । ధ । ఏనా । ఏవమ్ । వేద । అత్యున్యమి
 త్యత-ధన్యమ్ । ఉపేతి । దధాతి । అత్యున్యచ్యుత్-ధన్యా । వై । సర్వాణి । ఉన్యాగేసి ।
 సర్వేణి । ఏవ । ఏవమ్ । ఉన్యాగేరితిధన్యా-ధి । రినుతే । వర్ష్య । వై । ఏషా । ఉన్యాసామ్ । యత్ ।
 అత్యున్యచ్యుత్-ధన్యా । యత్ । అత్యున్యమిత్యుత్-ధన్యమ్ । ఉపదధాతీత్యుప్-దధాతి
 వర్ష్య । ఏవ । ఏవమ్ । సమానాసామ్ । కరోతి । ర్విసదాచీర్వి-పదా । ఉపేతి । దధాతి ।
 ర్విసాదితీర్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతస్థిత్యాచిప్రత-స్థిత్యై ॥౩౬॥

॥ తేజప్రపప్రకపప్రకవోయజమానపికంచ ॥౩౭॥

సర్వాభ్య । వై । దేవతాభ్య । అగ్నిః । ద్రియతే । యత్ । సయజుఃపితస-యుజుః ।
 న । ఉపదధాదీత్యుప్-దధాత్ । దేవతాః । అస్య । అగ్నిమ్ । వృక్షీరన్మ । యత్ । సయజుః
 పితస-యుజుః । ఉపదధాదీత్యుప్-దధాతి । అత్యున్యా । ఏవ । ఏవమ్ । సయజుఃపితస-యుజుమ్
 రినుతే । న । అగ్నిసా । వీతి । ఋన్ద్యతే । అథోఽతి । యథా । పురుషః । స్నావధిరితిస్నావ-
 ధి । సన్వతపితసమ్-తతః । ఏవమ్ । ఏవ । ఏతాభిః । అగ్నిః । సన్వతపితసమ్-తతః ।
 అగ్నిసా । వై । దేవాః । సువర్ణమితగుహ-గమ్ । లోకమ్ । అయన్మి । తా । అమాః ।

కృత్తికాః । అర్ధవస్తి । యస్య ఏతాః । ఉపధీయస్తాత్కృప-ధీయన్తే । సువర్ణమితీసువ-
 గమ్ ఏవ ॥౩౫॥ లోకమ్ । ఏతి । గచ్ఛతి । ప్రకాశమితీప్ర-కాశమ్ । రిత్రమ్ । ఏవ ।
 ధవతి । మధులేష్టకాఽతిమధుల-ఇష్టకాః । ఉపేతి । దధాతి । ఇమే । వై । లోకాః । మధులేష్టకా
 ఽతిమధుల-ఇష్టకాః । ఇమే । ఖయి । వై । లోకాః । దేవపురాఽతిదేవ-పురా । దేవపురాఽతిదేవ-
 పురాః । ఏవ । వ్రేతి । విశతి । న । అర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చతి । అగ్నిమ్ । రిత్రాః । విశ్వశ్లోతిష్ఠ
 ఽతివిశ్వ-శ్లోతిష్ఠః । ఉపేతి । దధాతి । ఇమాన్ ఏవ ఏతాభిః । లోకాన్ । శ్లోతిష్ఠతః ।
 కురుతే । అభోఽతి । ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ । ఏవ ఏతాః । యజమానస్య । దాధతి ।
 ఏతాః । వై । దేవతాః । సువర్ణాఽతిసువ-గ్నాః । తాః । ఏవ । అన్వారభ్యేత్కృప-అరభ్య ।
 సువర్ణమితీసువ-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి ॥౩౬॥ సువర్ణమేవతాఏవవత్పారీచ ॥౩౭॥

వృష్టిసనీరితివృష్టి-సనీః । ఉపేతి । దధాతి । వృష్టిమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । యత్ ।
 ఏకధేత్యక-రా । ఉపదధ్యాదిత్యుప-దధ్యాత్ । ఏకీమ్ । ఋతుమ్ । వర్షేత్ । అనుపరిహార
 మిశ్యను-పరిహారమ్ । సాదయతి । తస్మాత్ । సర్వాన్ । ఋతున్ । వర్షతి । పురోవాత
 సనిరితిపురోవాత-సనీః । అసి । ఇతి । అహ । ఏతత్ । వై । వృష్టే । రూపమ్ । రూపేణ ।
 ఏవ । వృష్టిమ్ । అవేతి । రున్తే । సంయానీభిరితీసమ్-యానీభిః । వై । దేవాః । ఇమాన్ ।
 లోకాన్ । సమితి । అయుః । తత్ । సంయానీనామితిసమ్-యానీనామ్ । సంయానిత్వమితి
 సంయాని-త్వమ్ । యత్ । సంయానీరితీసమ్-యానీః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । యథా
 అభ్యిత్వప్-సు । నావా । సంయాతీతీసమ్-యాతీ । ఏవమ్ ॥౪౦॥ ఏవ । ఏతాభిః ।
 యజమానః । ఇమాన్ । లోకాన్ । సమితి । యాతి । ప్రవః । వై । ఏషు । అగ్నేః । యత్ । సంయానీ
 రితిసమ్-యానీః । యత్ । సంయానీరితీసమ్-యానీః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి ।

పునమ్ | ఏవ | ఏవమ్ | అగ్నయే | ఉపేతి | దధాతి | ఉత | యస్య | ఏతాసు | ఉపేతి
 స్విత్వమ్-హితాసు | అపః | అగ్నిమ్ | హరన్తి | అహృతః | ఏవ | అస్య | అగ్నిః | అదిత్యేష్టా
 ఇత్యాదిత్య-ఇష్టా | ఉపేతి | దధాతి | అదిత్యా | వై | ఏవమ్ | భూత్యై | ప్రతీతి | నుదన్తే |
 యః | అరిమ్ | భూత్యై | సన్న్ | భూతిమ్ | న | ప్రాప్నోతిప్ర-అప్నోతి | అదిత్యా || ౪౦ ||
 ఏవ | ఏవమ్ | భూతిమ్ | గమయన్తి | అసౌ | వై | ఏతస్య | అదిత్య | రుచమ్ | ఏతి | దత్తే |
 యః | అగ్నిమ్ | దిత్వా | న | రోచతే | యత్ | అదిత్యేష్టా ఇత్యాదిత్య-ఇష్టా | ఉపదధాతి
 త్వమ్-దధాతి | అసౌ | ఏవ | అస్మిన్న్ | అదిత్య | రుచమ్ | దధాతి | యథా | అసౌ |
 దేవాసామ్ | రోచతే | ఏవమ్ | ఏవ | ఏవః | మనుష్యాణామ్ | రోచతే | పుత్యేష్టా ఇతి పుత-
 ఇష్టా | ఉపేతి | దధాతి | ఏతత్ | వై | అగ్నిః | ప్రియమ్ | ధామ | యత్ | పుతమ్ |
 ప్రియేణ | ఏవ | ఏవమ్ | ధామ్నా | సమితి | అర్థయతి || ౪౧ || అథో ఇతి | తేజసా | అనుపరిహర
 మిత్వమ్-పరిహరమ్ | సాదయతి | అపరివర్గమిత్వపరి-వర్గమ్ | ఏవ | అస్మిన్న్ | తేజః |
 దధాతి | ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః | అగ్నిమ్ | అచినుత | సః | యశసా | వీతి | అర్హత | సః |
 ఏతాః | యశోదా ఇతి యశః-దాః | అపశ్యత్ | తాః | ఉపేతి | అధత్త | తాభిః | వై | సః |
 యశః | ఆత్మన్న్ | అధత్త | యత్ | యశోదా ఇతి యశః-దాః | ఉపదధాతి త్వమ్-దధాతి |
 యశః | ఏవ | తాభిః | యజమానః | ఆత్మన్న్ | ధత్తే | ఏవ | ఉపేతి | దధాతి | సాక్ష్య |
 పురుష | యావాన్ | ఏవ | పురుషః | తస్మిన్న్ | యశః | దధాతి || ౪౩ ||

|| ఏవంప్రాప్నోత్యాదిత్యా అర్థయత్యేకాన్నవజ్ఞాశచ్చ || ౧౦ ||

దేవాసురా ఇతి దేవ-అనురాః | సంయత్యా ఇతి నమ్-యత్యాః | అనన్న్ |
 కసియాగింస || దేవాః | అనన్న్ | భూయాగింసః | అనురాః | తే | దేవాః | ఏతాః | ఇష్టాః |

అపశ్యన్న | తాః | ఉపేతి | అదధత | భూయస్మదితిభూయః-కృత్ | అసి | ఇతి | ఏవ |
 భూయాగీంసః | అభవన్న | వనస్పతీభిరితివనస్పతీ-భిః | ఉపధీభిరిత్యోషధి-భిః |
 వరివస్మదితివరివః-కృత్ | అసి | ఇతి | ఇమామ్ | అజయన్తి | ప్రాచీ | అసి | ఇతి | ప్రాచీమ్ |
 దిశీమ్ | అజయన్తి | ఊర్వా | అసి | ఇతి | అమామ్ | అజయన్తి | అస్తరిక్షసదిత్యస్తరిక్ష-
 సత్ | అసి | అస్తరిక్షే | సీద | ఇతి | అస్తరిక్షమ్ | అజయన్తి | తతః | దేవాః | అభవన్తి || ౪౪ ||
 పరేతి | అనురాః | యస్య | ఏతాః | ఉపధీయన్తఇత్యుప-ధీయన్తే | భూయాన్ | ఏవ | భవతి |
 అభీతి | ఇమాన్ | లోకాన్ | జయతి | భవతి | అత్యనా | పరేతి | అస్య | త్రాత్యహా | భవతి |
 అప్పుషదిత్యప్పు-సత్ | అసి | శ్యేనసదితిశ్యేన-సత్ | అసి | ఇతి | ఆహ | ఏతత్ | వై |
 అగ్నేః | రూపమ్ | రూపేణ | ఏవ | అగ్నిమ్ | అవేతి | రున్తే | పృథివ్యాః | త్వా | ద్రవిడే |
 సారయామి | ఇతి | ఆహ | ఇమాన్ | ఏవ | ఏతాభిః | లోకాన్ | ద్రవిడావతఇతిద్రవిడ-
 వతః | కురుతే | ఆయుష్యాః | ఉపేతి | దధాతి | ఆయుః | ఏవ || ౪౫ || అస్మిన్న | దధాతి | అగ్నే
 యత్ | తే | పరమ్ | హృత్ | నామ | ఇతి | ఆహ | ఏతత్ | వై | అగ్నేః | ప్రియమ్ | ధామ |
 ప్రియమ్ | ఏవ | అస్య | ధామ | ఉపేతి | అప్నోతి | తా | ఏతి | ఇహి | సమితి | రభావహై |
 ఇతి | ఆహ | వీతి | ఏవ | ఏనేన | పరేతి | ధత్తే | పాఞ్చజన్యేష్వితిపాఞ్చ-జన్యేషు | అవీతి |
 ఏధి | అగ్నే | ఇతి | ఆహ | ఏషః | వై | అగ్నిః | పాఞ్చజన్యఇతిపాఞ్చ-జన్యః | యః | పాఞ్చ
 చితికఇతిపాఞ్చ-చితికః | తస్మాత్ | ఏవమ్ | ఆహ | ఋతవ్యాః | ఉపేతి | దధాతి | ఏతత్ | వై |
 ఋతూనామ్ | ప్రియమ్ | ధామ | యత్ | ఋతవ్యాః | ఋతూనామ్ | ఏవ | ప్రియమ్ |
 ధామ | అవేతి | రున్తే | సుమేకఇతిసు-మేకః | ఇతి | ఆహ | సంవర్ధురఇతిసమ్-
 వర్ధురః | వై | సుమేకఇతిసు-మేకః | సంవర్ధురస్యేతిసమ్-వర్ధురస్య | ఏవ | ప్రియమ్ |

రామ । ఉపేతి । అర్చితే ॥౪౬॥ అభవన్వాయురేవర్తవ్యాఉపపద్విగోశతిశ్చ ॥౧౧॥
 ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । అర్చి । అశ్వయక్ । తక్ । పరేతి । అపతక్ । తక్ ।
 అశ్వ । అభవక్ । యక్ । అశ్వయక్ । తక్ । అశ్వస్య । అశ్వశ్చమిత్యశ్చ-శ్చమ్ । తక్ ।
 దేవాః । అశ్వమేధేనేత్యశ్చ-మేధేన । ఏవ । ప్రతీతి । అదధుః । ఏషః । వై । ప్రజాపతిమితిప్రజా-
 పతిమ్ । సర్వమ్ । కరోతి । యః । అశ్వమేధేనేత్యశ్చ-మేధేన । యజతే । సర్వ । ఏవ ।
 భవతి । సర్వస్య । వై । ఏషా । ప్రాయశ్చిత్తి । సర్వస్య । భేషజమ్ । సర్వమ్ । వై । ఏతేన ।
 ప్రాప్నోతిమ్ । దేవాః । అతరన్తి । అవీతి । వై । ఏతేన । బ్రహ్మహత్యామితిబ్రహ్మ-హత్యామ్ ।
 అతరన్తి । సర్వమ్ । ప్రాప్నోతిమ్ ॥౪౭॥ తరతి । తరతి । బ్రహ్మహత్యామితిబ్రహ్మ-హత్యామ్ ।
 యః । అశ్వమేధేనేత్యశ్చ-మేధేన । యజతే । యః । ఉ । చ । ఏనమ్ । ఏవమ్ । వేద । ఉత్తర
 మిత్యుక్-తరమ్ । వై । తక్ । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । అర్చి । అశ్వయక్ । తస్మాక్ ।
 అశ్వస్య । ఉత్తరతమిత్యుక్-తరతః । అవేతి । ద్యన్తి । దక్షిణతః । అన్యేషామ్ । పశూనామ్ ।
 వైతసః । కటః । భవతి । అప్పుయోనిరిత్యపు-యోనిః । వై । అశ్వః । అప్పుజఇత్యపు-జ ।
 వేతసః । స్వే । ఏవ । ఏనమ్ । యోసో । ప్రతీతి । స్థాపయతి । చతుష్టోమఇతిచతుః-స్తోమః ।
 స్తోమః । భవతి । సరట్ । హా । వై । అశ్వస్య । సక్తి । ఏతి । అవృహక్ । తక్ । దేవాః ।
 చతుష్టోమేనేతిచతుః-స్తోమేన । ఏవ । ప్రతీతి । అదధుః । యక్ । చతుష్టోమఇతిచతుః-
 స్తోమః । స్తోమః । భవతి । అశ్వస్య । సర్వత్వాయేతిసర్వ-త్వాయ ॥౪౮॥

॥ సర్వమృష్యానమవృహద్వాదశచ ॥౧౨॥

ఉభ్యస్యయజ్జుఅన్యోగ్నిదేవావాఅక్షయాస్తోమీయాఅగ్నేర్నాగోఽస్యగ్నే జాతానాశ్చిరితి
 వాత్సద్విశ్చన్యాగోస్తిసర్వాభ్యోపుష్టిసనీరేవాసురాకనీయాగోసుఃప్రజాపతేరర్చి ద్వాదశ ॥౧౩॥

॥ ఉత్పన్నయన్తోదేవావైయస్యముఖ్యవతీర్నాకనద్భిరేనైతాభీరప్తాచత్వారిగోతరీ ॥౪౫॥

॥ ఉత్పన్నయన్జుస్పర్వత్వాయ ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥ తపుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్చనమస్తు ॥

॥ శ్రీశ్రీ ప్రకృస్తుమాప్తః ॥